17/03/2021

Ο Αθανάσιος Γιέφτιτς όπως τον γνώρισα

/ Γνώμες

Του Σεβ. Μητροπολίτου Παροναξίας κ. Καλλινίκου

Τό νά προσπαθήσει κανείς νά περιγράψει τά χαρίσματα, τό ἔργο καί τήν προσφορά μιᾶς τόσο μεγάλης προσωπικότητος, ὅπως ὑπῆρξε ὁ μακαριστός Ἐπίσκοπος πρ. Ἑρζεγοβίνης Ἀθανάσιος, εἶναι ἔργο τουλάχιστον δυσχερές γιά ὁποιονδήποτε θά τό προσπαθοῦσε, πολύ δέ περισσότερο γιά τήν ἐλαχιστότητά μου, ἀφοῦ δέν εἶχα τήν εὐλογία νά συναναστραφῶ στενά καί γιά μεγάλο χρονικό διάστημα τόν μεταστάντα Ἱεράρχη. Γι΄ αὐτό καί ἐπειδή αἰσθάνομαι ἐπιτακτική τήν ἀνάγκη, ὡς ὀφειλόμενο χρέος τιμῆς στήν μνήμη του, θά καταθέσω ἁπλῶς μερικές ταπεινές σκέψεις, κυρίως ἀπό τίς λίγες ἀλλά πολύ σημαντικές συναντήσεις πού εἶχα μαζί του καί τίς θεωρῶ σταθμούς στήν πορεία τῆς ζωῆς μου.

Τήν μεγάλη αὐτή ἐκκλησιαστική προσωπικότητα τήν γνώρισα κατά τά πρῶτα ἔτη τῶν σπουδῶν μου (πρίν ἀπό 40 καί πλέον χρόνια δηλαδή), μέσα ἀπό τά θαυμάσια θεολογικά του συγγράματα ἀλλά καί ἀπό τήν τότε περιρρέουσα πνευματική ἀτμόσφαιρα πού ἀπέδιδε μεγάλη τιμή καί σεβασμό στόν Ἅγιο Γέροντά του, π. Ἰουστῖνο Πόποβιτς (+1979), καί κατ΄ ἀκολουθίαν στά ἐκλεκτά πνευματικά του

τέκνα (Ἀμφιλόχιο, Εἰρηναῖο, Ἀρτέμιο, Ἀθανάσιο κ.ἄ.).

Ἡ γνωριμία μου αὐτή ἰσχυροποιήθηκε περισσότερο μετά τήν ἐν συνεχεία σύνδεσή μου μέ τόν μακαριστό Γέροντά μου π. Ἐπιφάνιο Θεοδωρόπουλο. Συχνά στίς συζητήσεις πού εἴχαμε μαζί του μᾶς ἀνέφερε μέ ἀγάπη καί θαυμασμό τόν τότε Ἱερομόναχο π. Ἀθανάσιο Γιέφτιτς. Ἡ σχέση τους εἶχε ἀναπτυχθεῖ κατά τά χρόνια τῶν μεταπτυχιακῶν του σπουδῶν στήν Ἑλλάδα, κατά τήν διάρκεια τῶν ὁποίων ὁ π. Ἀθανάσιος ἐπισκεπτόταν συχνά καί συμβουλευόταν τόν π. Ἐπιφάνιο, ἀκόμη καί γιά θέματα τῆς διδακτορικῆς διατριβῆς του, ἐκμεταλλευόμενος σχεδόν πάντοτε τήν εὐκαιρία νά ἐξομολογηθεῖ σέ αὐτόν. Μάλιστα δέ εἶχα ἐντυπωσιασθεῖ ἀπό τήν πληροφορία κάποτε, ὅτι κατά τήν περίοδο ἐκείνη τοῦ εἶχε προτείνει (ἐπειδή γνώριζε καί τήν μεγάλη ἀγάπη του στήν Ἑλλάδα) νά ἀναλάβει τήν πνευματική καθοδήγηση ὁρισμένων φιλομόναχων πνευματικῶν τέκνων του ἐπανδρώνοντας ἕνα παλαιό ἤ δημιουργώντας ἕνα νέο Μοναστήρι στόν Ἑλλαδικό χῶρο. Ἦταν πολύ συγκινητική καί ἔμπονη ἡ ἀρνητική του ἀπάντηση (πράξη ἀπολύτου ὑπακοῆς στόν σεπτό Γέροντά του) διότι ὁ π. Ἰουστῖνος ἤθελε ὅλα τά τέκνα του νά ἐπιστρέψουν καί νά παραμείνουν στήν μαρτυρική Πατρίδα τους γιά νά στηρίζουν τόν Σερβικό λαό στα δύσκολα ἐκεῖνα χρόνια τοῦ ἀθεϊστικοῦ καθεστῶτος (ἀλλά δυστυχῶς καί σέ αὐτά πού ἀμέσως σχεδόν μετά θά ἀκολουθοῦσαν), ὥστε νά παραμείνουν σταθεροί καί ἑδραῖοι στήν ὀρθόδοξη πίστη τους, ἀνάμεσα σέ ἀλλοδόξους καί ἀλλοπίστους.

Συνδέθηκε ὅμως πολύ καί μέ τό Μοναστήρι μας, πού μετά ἀπό μερικά χρόνια (1976) ἵδρυσε τελικά ὁ π. Ἐπιφάνιος στήν περιοχή τῆς Τροιζῆνος (Ἱερό Ἡσυχαστήριο Κεχαριτωμένης Θεοτόκου) μέ τήν κανονική ἄδεια καί πατρική εὐλογία τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Ὕδρας Ἱεροθέου. Ἀρκετές φορές τό ἐπισκέφθηκε καί ὅταν ζοῦσε ὁ ἀοίδιμος Γέροντάς μας καί μετά. Τελευταία φορά πρίν μερικά χρόνια μετέβη μέ τόν π. Ἀθανάσιο Χατζῆ καί τέλεσε τρισάγιο ἐπί τοῦ τάφου τοῦ Γέροντος.

Ἡ τρίτη εὐκαιρία στενότερης συνδέσεώς μου με τόν π. Ἀθανάσιο μοῦ δόθηκε ἀπό τόν μακαριστό καί Ἅγιο Ἐπίσκοπό μου, Μητροπολίτη Ὕδρας κυρό Ἱερόθεο (1920-2008). Ὁ ἀείμνηστος Ἱεράρχης, τόν ἀγαποῦσε πολύ καί τόν ἐκτιμοῦσε βαθύτατα, γι΄ αὐτό καί συχνά τόν καλοῦσε στά νησιά τῆς Μητροπολιτικῆς του περιφερείας, κυρίως γιά τήν πραγματοποίηση ὁμιλιῶν ἤ γιά τήν συμμετοχή του (ἰδίως μετά τήν εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονία του) σέ κάποια μικρή ἤ μεγάλη πανήγυρη τῆς Μητροπόλεώς του.

Εἶναι πολύ χαρακτηριστικό ὅτι κατά τήν μεγαλειώδη τέλεση τῶν Ἐγκαινίων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου στήν Αἴγινα (21-5-1994) ὄχι μόνο εἶχε κληθεῖ ἀπό τόν μακαριστό Ἐπίσκοπο μας ὁ τότε Ζαχουμίου καί Ἑρζεγοβίνης Ἀθανάσιος, ἀλλά

τόν εἶχε παρακαλέσει νά εἶναι καί ὁ κεντρικός ὁμιλητής, παρά τήν συμμετοχή 16 ἀκόμη Ἀρχιερέων.

Σέ ὅλα δέ τά διεθνῆ (ἐπιστημονικά καί μοναστικά Συνέδρια) πού πραγματοποιήθηκαν στήν Ἱερά Μητρόπληηη Ὕδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης, ἦταν πάντοτε προσκεκλημένος εἰσηγητής. Εἶχε σφυρηλατηθεῖ μεταξύ τους μιά ἀξιοζήλευτη πνευματική σχέση ἀμοιβαίας ἀγάπης καί ἐκτιμήσεως. Ἀλησμόνητες εἶναι οἱ ὑπέροχες καί ἀνεπανάληπτες ὄντως στιγμές τῆς ἀναστροφῆς μας στα ἱερά σκηνώματα τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου στήν Αἴγινα, μέ τήν εὐγενῆ καί διακριτική συμμετοχή τοῦ σεβαστοῦ καί προσφιλοῦς π. Δαμασκηνοῦ Χόντου, πού συνεδέετο καί ἐκεῖνος μέ τόν π. Ἀθανάσιο ἀπό τά χρόνια τῶν σπουδῶν τους στό Ἰνστιτοῦτο τοῦ Ἁγίου Σεργίου στό Παρίσι. Ἀκόμη καί κατά τήν διάρκεια τῆς τραπέζης στό πάντα φιλόξενο Ἐπισκοπεῖο τῆς Μονῆς ἡ συζήτηση περιεστρέφετο σέ θεολογικά καί πνευματικά θέματα ὅπου θαύμαζε κανείς τίς ἐκπληκτικές γνώσεις τοῦ π. Ἀθανασίου ὄχι μόνο στήν Πατερική Θεολογία καί στήν Ἐκκλησιαστική Ἱστορία ἀλλά καί γενικότερα στήν Ἱστορία τῶν λαῶν καί εἰδικότερα τῆς Βαλκανικῆς χερσονήσου. Ἡ Θεολογία ξεχείλιζε ἀπό τήν καρδιά του μέ ἁπλότητα καί φυσικότητα πού ὄχι μόνο δέν σέ κούραζε, ἀλλά παρακαλοῦσες μέσα σου νά μή τελειώσει ποτέ. Παρ΄ ὅτι δέ ἡ ἑλληνική δέν ἦταν ἡ μητρική του γλῶσσα, τήν γνώριζε τόσο καλά καί μέσα τόσο ἀπό τίς ἀρχαῖες ρίζες της ὅσο καί ἀπό τούς νεώτερους ἰδιωματισμούς της πού πραγματικά ἐντυπωσιαζόσουν, ἰδιαίτερα ὅταν μέ πλήρη ἄνεση συνέπλεκε στόν λόγο του, μέ τρόπο ἀριστοτεχνικό, ἁγιογραφικά χωρία καί πατερικά κείμενα, συχνά δέ καί ρήσεις ἀρχαίων ἑλλήνων συγγραφέων καί φιλοσόφων.

Στό πλαίσιο αὐτῆς τῆς δυνατῆς σχέσεως πού εἶχε δημιουργηθεῖ μεταξύ τους ὁ Μητροπολίτης μας ἦταν ἐκ τῶν πρώτων πού κινητοποιήθηκαν ἐμπράκτως γιά νά συμπαρασταθοῦν στόν χειμαζόμενο τότε σερβικό λαό, ἰδιαίτερα λόγῳ τοῦ ἐπιβληθέντος ἀποκλεισμοῦ. Μέ ἀλλεπάλληλες ἐγκυκλίους καί ἐνεργοποιώντας τό ἐξαιρετικό χάρισμα γραφίδος πού διέθετε κάλεσε τόν λαό τοῦ Σαρωνικοῦ καί τῶν ἄλλων Ἐπαρχιῶν τῆς Ἁγιοτόκου καί Ἁγιοτρόφου Μητροπόλεώς του νά συμπαρασταθεῖ μέ τήν συγκέντρωση χρημάτων καί διαφόρων ἀναλωσίμων εἰδῶν καί φαρμάκων πού θά ἀπεστέλοντο στό Βελιγράδι γιά νά διανεμηθοῦν στίς ἐμπερίστατες περιοχές, διά τοῦ Πατριαρχείου Σερβίας. Ὁ συναγερμός ἦταν μεγάλος. Τά εἴδη πού συγκεντρώθηκαν ἤ ἀγοράσθηκαν ἀπό τά χρήματα ἦταν τόσα (συνολικοῦ βάρου 50 περίπου τόνων) πού ἀπαιτοῦσαν τήν μεταφορά τους ἀπό τρεῖς μεγάλες νταλίκες!

Καί στό σημεῖο αὐτό προκύπτει γιά μένα μία ἀναπάντεχη ἐξέλιξη. Μέ καλεῖ ὁ μακαριστός Ἐπίσκοπός μου καί ἀφοῦ μοῦ κάνει μιά ἀνασκόπηση τῆς προσπάθειας

πού εἶχε συντελεσθεῖ τελικά μοῦ ἀνακοινώνει ὅτι: «Ἂν καί ὁ κ. Ἀθανάσιος Χατζῆς (νῦν πατήρ Ἀθανάσιος στενό πνευματικό τέκνο τοῦ π. Ἐπιφανίου, ἀλλά καί συνδεόμενος ἰδιαιτέρως μέ τόν Ἐπίσκοπο Ἀθανάσιο) ἔχει προβεῖ στίς κατάλληλες συνεννοήσεις μέ τόν Ἅγιο Ἐρζεγοβίνης, πρέπει νά μεταβεῖ καί ἐκ μέρους τῆς Μητροπόλεως μας ἕνας Κληρικός, ὡς ἐπικεφαλῆς τῆς ἀνθρωπιστικῆς βοηθείας, καί νομίζω ὅτι πρέπει νά εἶσθε ἐσεῖς». Ὁμολογῶ ὅτι τήν στιγμή ἐκείνη «πάγωσα» καί γιά μερικά δευτερόλεπτα μέ κυρίευσε φόβος διότι ἡ περιοχή τήν περίοδο ἐκείνη (Μάρτιος 1994) ἦταν σέ ἐμπόλεμη κατάσταση σκεπτόμενος κυρίως τούς γονεῖς μου σέ ἐνδεχόμενο νά συμβεῖ κάτι δυσάρεστο ἀλλά καί τήν ἀγωνία τους μέχρι νά ἐπιστρέψω. Ἡ συνειδητοποίηση ὅμως ἐντός τῶν λίγων δευτερολέπτων (πού προανέφερα) ὅτι θα βρίσκομαι σέ ἀποστολή ὑπακοῆς πρός τόν Ἐπίσκοπό μου, καί ἄρα κάτω ἀπό τήν εὐλογία του καί τήν προσευχητική προστασία του, μοῦ ἀφαίρεσε ἀμέσως κάθε φόβο καί δισταγμό. Σέ λίγες μέρες (νομίζω Καθαρά Τρίτη) ξεκινούσαμε γιά τό Βελιγράδι, μαζί μέ τόν Ἀθανάσιο Χατζῆ καί τρεῖς ἀκόμη λαϊκούς, ὅπου φθάσαμε τό μεθεπόμενο πρωί μετά ἀπό ἕνα ἰδιαίτερα περιπετειῶδες ταξίδι, περνώντας μιά ὁλόκληρη νύχτα στήν Ἐθνική ὁδό μέσα στό χαλασμένο αυτοκίνητο μας, 80 περίπου χιλιόμετρα πρίν τό Βελιγράδι. (Ἂς σημειωθεῖ ὅτι τότε δέν εἴχαμε κινητά γιά νά μποροῦμε νά ἐπικοινωνοῦμε μεταξύ μας ἤ νά καλέσουμε σέ βοήθεια).

Φθάνοντας τελικά τά ξημερώματα μέ τίς τρεῖς νταλίκες σέ μιά μεγάλη ἀποθήκη πού εἶχε δημιουργήσει τό Πατριαρχεῖο, μετατρέποντας ἕνα κλειστό ἀθλητικό κέντρο, μᾶς ὑποδέχθηκε ἡ μεγάλη «ἀγκαλιά» τοῦ π. Ἀθανασίου ὁ ὁποῖος ἀξιοποιώντας στό ἔπακρο τήν βροντώδη φωνή του (καί ἔχοντας ἤδη μέ τηλεφώνημα πληροφορηθεῖ τήν περιπέτειά μας) διαλαλοῦσε: «Ἦλθαν οἱ μάρτυρες! Ὑποδεχόμαστε τούς μάρτυρες!». Καί μετά ἀπό μιά σύντομη (ὀλιγόλεπτη) ξεκούραση ἔβγαλε τό ράσο του καί ἄρχισε μαζί μέ ἄλλους νά μεταφέρει κιβώτια καί τσουβάλια, μη ἀφήνοντας κανένα ἀπό ἐμᾶς (τούς ἐξ Ἑλλάδος) νά βοηθήσουμε. Θυμᾶμαι ὅτι ἀπό τήν νταλίκα τοῦ τά φόρτωναν στήν πλάτη καί μόνος του τά μετέφερε! Οἱ λίγες μέρες πού ζήσαμε κόντά του ἦταν συγκλονιστικές καί ἀνεπανάληπτες. Ἔβλεπε κανείς αὐτή τήν ἄλλη, ἄγνωστη σέ μᾶς μέχρι τότε, πτυχή τοῦ μεγάλου Θεολόγου. Αὐτή τοῦ πραγματικοῦ ποιμένα πού «τήν ψυχήν του τίθησιν ὑπέρ τῶν προβάτων» (Ἰωάν. ι’, 11). Καί πρέπει νά σημειωθεῖ ἐδῶ ὅτι ἡ παρουσία του στό Βελιγράδι ἦταν ἕνα μικρό διάλειμμα, γιατί βρισκόταν συνεχῶς δίπλα στό ἐμπερίστατο ποίμνιο του στήν περιοχή Βοσνίας – Ἑρζεγοβίνης καί συχνότατα κοντά στά στρατευμένα παιδιά τῆς Πατρίδος του πού τά ἐμψύχωνε στόν δύσκολο ἀγώνα τους. Πολλές φορές κινδύνευσε ἡ ζωή του κατά τό διάστημα αὐτό, κυρίως ἀπό τούς συχνούς καί αἰφνιδιαστικούς βομβαρδισμούς. Στό πρόσωπό του διέκρινες ὅλα τά χαρίσματα πού συνέθεταν μιά ἄρτια καί ὁλοκληρωμένη προσωπικότητα, ἑνός μεγάλου Θεολόγου καί συγχρόνως ἡρωϊκοῦ Ἐπισκόπου.

Τήν Κυριακή τῆς Ὀρθοδοξίας λειτουργήσαμε μαζί καί μοῦ ἔκανε ἐντύπωση ὅτι ἀφοῦ ἔπλεξε τό ἐγκώμιο τοῦ Ἐπισκόπου μας Ἱεροθέου καί τοῦ ποιμνίου του, γιά τήν ἀγάπη τους πρός τόν ὁμόδοξο σερβικό λαό πού ἔμπρακτα εἶχαν ἀποδείξει, εἶπε μέ ἔμφαση: «Ἐμεῖς οἱ Σέρβοι ἱστορικά δέν ἔχουμε συμπαρασταθεῖ τόσο ἀδελφικά στούς Ἕλληνες στίς δικές τους δοκιμασίες». Ἄς σημειωθεῖ ἐδῶ ὅτι μποροῦμε ἀναμφίβολα νά ὑποστηρίξουμε ὅτι ὁ π. Ἀθανάσιος ἀγαποῦσε τόσο πολύ τούς Ἕλληνες ὥστε νά ἐπαναλαμβάνει συχνά τήν φράση τοῦ Γέροντά του Ἁγίου Ἰουστίνου «Μετά τόν Θεό ἔχουμε τούς Ἕλληνες». Συχνά δέ ὅταν ἀντίκρυζε τήν Ἑλληνική σημαία τήν ἀσπαζόταν μέ συγκίνση. Ὡς ἄριστος γνώστης δέ τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας τόνιζε μέ πόνο ὅτι: «Ἐμεῖς τώρα, 70 χρόνια μετά, βιώνουμε τόν πόνο καί τήν δοκιμασία πού πέρασαν οἱ Ἕλληνες κατά τήν Μικρασιατική καταστροφή». Μοῦ ἔκανε τέλος ἐντύπωση ὅτι δέν ἤθελε νά θεωρηθεῖ ὅτι «ἐκμεταλλεύεται» τήν πρός αὐτόν ἀγάπη καί ἐκτίμηση τοῦ Ἁγίου Ὕδρας καί προσπαθοῦσε νά γίνεται ἡ κατανομή τῶν εἰδῶν κατά τόν δικαιότερο τρόπο καί σύμφωνα μέ τίς ἀνάγκες τῆς κάθε περιοχῆς, χωρίς καμμία ἰδιαίτερη μεταχείριση γιά τήν Ἐπαρχία του.

Στό σύντομο διάστημα παραμονῆς μας στήν Σερβία διακρίναμε ἐπίσης τόν

βαθύτατο σεβασμό του πρός τόν ἅγιο καί ἀσκητή Πατριάρχη Σερβίας Παῦλο ἀλλά καί τήν ἀγάπη του πρός τούς συνεπισκόπους του καί ὅλους τούς Κληρικούς καί λαϊκούς. Ἰδιαίτερη ἦταν ἡ ἔκφραση τῆς ἀγάπης του πρός τά παιδιά καί τούς νέους. Μέ τά παιδιά γινόταν ἀμέσως παιδί. Ἀκόμη ὅμως καί στήν περίπτωση αὐτή μιλώντας καί παίζοντας μαζί τους εἶχε τήν ἱκανότητα νά θεολογεῖ μέ φυσικότητα καί νά διδάσκει μέ ἁπλότητα, χρησιμοποιώντας μέ αὐθορμητισμό καί τό ἐξαιρετικό χιοῦμορ του πού πάντοτε ἐκινεῖτο στό πλαίσιο τῆς προτροπῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: «ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἠρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνί ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι» (Κολ. Δ΄, 6).

Οἱ λίγες μέρες τοῦ ταξιδίου μας στήν Σερβία ἦταν ὄχι μόνο πολύ ὠφέλιμες ἀλλά πραγματικά μοναδικές, ἰδιαιτέρως γιά μένα πού πρώτη φορά τήν ἐπισκεπτόμουν καί μάλιστα κάτω ἀπό αὐτές τίς δύσκολες συνθῆκες, τίς χειρότερες μετά τόν Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο. Ἦταν ὅμως καί ἰδιαίτερα ἀποκαλυπτικές τῆς προσωπικότητας τοῦ π. Ἀθανασίου, μέ τόν ὁποῖο εἴχαμε τήν εὐκαιρία τῆς καλύτερης συναναστροφῆς καί μάλιστα γιά πρώτη φορά στόν τόπο του.

Ἀλλά καί τό ταξίδι τῆς ἐπιστροφῆς μας ὅμως ἦταν ἐξίσου ἐποικοδομητικό καί ἀξέχαστο, διότι εἴχαμε τήν εὐκαιρία νά συνταξιδεύσουμε μέ τόν π. Ἀθανάσιο, ὁ ὁποῖος εἶχε κάποιες ἐργασίες στήν Ἑλλάδα, καί ἔτσι νά μᾶς δοθεῖ ἡ δυνατότητα νά τόν ἀπολαύσουμε γιά ἀρκετές ὧρες «ἀκούοντες αὐτοῦ καί ἐπερωτῶντας αὐτόν». Τί πλοῦτος γνώσεων! Τί θεολογική κατάρτισις! Τί χάρισμα μεταδοτικότητος! Καί ὅλα αὐτά μέ ἀπόλυτη ἁπλότητα καί φυσικότητα. Χωρίς ἴχνος κομπασμοῦ ἤ ἐπάρσεως. Δέν σοῦ δημιουργοῦσε αἴσθημα μειονεξίας οὔτε ἀπόστάσεως αὐτός ὁ γίγαντας τῆς Θεολογίας. Αἰσθανόσουν ὅτι συζητεῖς μέ κάποιο ἀδελφό σου ἤ φίλο σου παρά τήν ἀπόλυτη σοβαρότητα πού ἐνέπνεε ὁ ἴδιος καί ὁ ἐμπνευσμένος λόγος του.

Μετά ἀπό δύο μῆνες περίπου εἶχα τήν εὐκαιρία νά τόν ξανασυναντήσω στήν Αἴγινα, κατά τά Ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου ὅπως προανέφερα (Σάββατο 21 Μαΐου 1994). Τήν ἐπομένη μάλιστα λειτουργήσαμε μαζί, στό παλαιό Καθολικό τῆς Μονῆς, μέ τήν συμμετοχή καί τοῦ π. Δαμασκηνοῦ καί συμπροσευχομένου τοῦ Ἁγίου Ὕδρας. Καί πάλι τόν ἀπολαύσαμε λειτουργοῦντα καί κηρύττοντα.

Κατά ἀραιά διαστήματα τόν συνήντησα ἐν συνεχεία γιά λίγο (κυρίως στήν Αἴγινα) ἀλλά εἶχα καί τήν εὐλογία νά μέ ἐντάξει ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος στά μέλη τῆς συνοδείας του κατά τήν Εἰρηνική Ἐπίσκεψη του στήν Σερβία τόν Σεπτέμβριο τοῦ 2001. Ὡς ἰδιαίτερα οἰκεῖος καί ἀγαπητός στόν ἀείμνηστο Ἀρχιεπίσκοπο ἦταν καθ΄ ὅλη τήν διάρκεια τοῦ ταξιδίου κοντά μας, ἀκόμη κί ὅταν ἀεροπορικῶς μεταβήκαμε στό Μαυροβούνιο ὅπου μᾶς ὑπεδέχθη ὁ

ἐπίσης μεγάλος Θεολόγος καί ἀγωνιστής Ἱεράρχης, Μητροπολίτης Μαυροβουνίου Ἀμφιλόχιος, μέ τήν συμμετοχή χιλιάδων λαοῦ. (Ἄς σημειωθεῖ ἐδῶ ὅτι τήν ἡμέρα ἐκείνη (11.9.2001) ἔγινε καί ἡ ἐπίθεση στους δίδυμους πύργους τῆς Νέας Ὑόρκης). Τήν περίοδο ἐκείνη ὁ π. Ἀθανάσιος ἦταν ἤδη πρώην Ἐρζεγοβίνης, διότι λόγῳ τοῦ σοβαροῦ ἀτυχήματος στόν αὐχένα εἶχε παραιτηθεῖ ἀπό διετίας (1999). Νά ὑπογραμμίσουμε στό σημεῖο αὐτό ὅτι τά πάντα γιά τόν π. Ἀθανάσιο ἦταν θέμα ὑπακοῆς στήν Ἐκκλησία καί αἰσθήματος ἐπιτελέσεως καθήκοντος. Τίποτε τό ἰδιοτελές καί καμμία προσωπική φιλοδοξία δέν κινοῦσε τίς προθέσεις του. Χωρίς νά τό ἐπιδιώξει ποτέ ἔγινε Ἐπίσκοπος στήν μεγάλη καί πανέμορφη Ἐπισκοπή Βανάτου καί μετά ἀπό ἕνα μόλις χρόνο μετετέθη στήν μικρή καί ἄκρως προβληματική ἕως ἐπικίνδυνη τότε (λόγω τοῦ πολέμου) Ἐπισκοπή Ζαχουμίου καί Ἐρζεγοβίνης, ὑπακούοντας στόν Πατριάρχη Παῦλο καί στήν Ἱεραρχία του καί αἰσθανόμενος ὅτι ἐπιστρατεύεται γιά ἕνα ἱερό καθῆκον. Γιατί πάντοτε εἶχε τήν ἐσωτερική αἴσθηση καί συνείδηση ὅτι εἶναι στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μέ τήν ἴδια βεβαιότητα ὑπέβαλε μετά ἀπό μόλις ἑπτά χρόνια καί τήν παραίτησή του, θεωρώντας ὅτι δέν μπορεῖ νά ἀσκήσει πλέον μέ ἄνεση τά καθήκοντά του. Ἄν καί οὐδέποτε σταμάτησε τήν διαστηριότητά του καί τά πολλά ἱεραποστολικά ταξίδια του (παρά τίς ἐπίμονες συμβουλές τῶν ἰατρῶν) περιοριζόμενος μόνο στήν χρήση τοῦ ἰατρικοῦ περιλαίμιου (κολάρου) γιά τόν αὐχένα του, προσπαθώντας μέ κάθε τρόπο νά στηρίξει τόν χειμαζόμενο λαό του ἤ νά καταθέσει τήν Ὀρθόδοξη Θεολογική του μαρτυρία ὅπου τοῦ ἐζητεῖτο.

Ἔκτοτε λίγες φορές συναντηθήκαμε. Ὅταν ἔγινα Ἐπίσκοπος τόν κάλεσα σέ ἕνα πανηγύρι τῆς Μητροπόλεώς μας ἤ ὅποτε ἤθελε νά ἔλθει γιά νά συλλειτουργήσουμε καί νά μᾶς ὁμιλήσει. Ἄφησε ἕνα μικρό ἐνδεχόμενο ἀλλά μοῦ εἶπε ὅτι δυσκολευόταν πλέον νά πραγματοποιεῖ μεγάλα ταξίδια. Δυστυχῶς δέν εἴχαμε τελικά αὐτήν τήν εὐλογία. Ὅταν πληροφορήθηκα τήν προσβολή του ἀπό τόν κορωνοϊό καί τήν ἐπιδείνωση τῆς ὑγείας του στενοχωρήθηκα πολύ καί ἡ ἐκδημία του μέ πόνεσε βαθύτατα. Αὐτό προφανῶς, παρά τήν ἐπιθυμία καί τήν προσευχή μας, ἦταν τό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Τώρα ὅμως παρηγορούμεθα γιατί ἔχουμε τήν πεποίθηση, ἄν ὄχι τήν βεβαιότητα, ὅτι ἀναπαύεται ἀπό τῶν πολλῶν κόπων του στήν ἀγκαλιά τοῦ Κυρίου του καί συναγάλλεται, κατά τήν ταπεινή μας ἄποψη, μετά τοῦ Ἁγίου Ἰουστίνου τοῦ Γέροντός του καί ἐπίσης μεγίστου συγχρόνου Θεολόγου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Αὐτό μᾶς ἀπαλύνει τόν πόνο καί μᾶς δίνει τήν ἐλπίδα ὅτι θα καλύψει τό κενό πού ἀφήνει στήν ἐπί γῆς στρατευομένη Ἐκκλησία καί στήν Ὀρθόδοξη Θεολογία ἡ μεγάλη αὐτή «κατ΄ ἄνθρωπον» ἀπώλεια.

Ἴσως θεωρηθεῖ ὅτι ὑπερέβαλα στήν κρίση μου γιά τόν π. Ἀθανάσιο, ἀλλά ἀπό τήν

ἀρχή τόνισα ὅτι καταθέτω ὡς σκόρπιες σκέψεις τίς λίγες ἐμπειρίες ἀναστροφῆς μαζί του, γι΄ αὐτό καί ἔβαλα τήν διευκρίνιση «ὅπως τόν γνώρισα». Ἐνδεχομένως ὡς ἄνθρωπος νά εἶχε τίς δυσκολίες του καί τίς ἀδυναμίες του. Αὐτό δέν τό γνωρίζω ἀλλά οὔτε εἶναι καί τοῦ παρόντος. Ταπεινά κατέθεσα αὐτό πού εἶδα καί ἔζησα κατά τήν μικρή καί σύντομη συναναστροφή μαζί του.

Αὐτός ὁ ἁπλός, σχεδόν ἀτημέλητος Ἱεράρχης μέ τά παλιά καί φθαρμένα ράσα καί ἄμφια, τά πέδιλα, τό ξύλινο ἁπλοϊκό εἰκονάκι – ἐγκόλπιο μέ τόν ἀντίστοιχο ξύλινο Σταυρό καί τήν ὑφασματένια (σάν σκουφάκι) «μίτρα» ἐξέπεμπε μιά ἄλλου εἴδους μεγαλοπρέπεια καί ἀρχοντιά γιατί ἦταν ὁ ἑαυτός του, χωρίς κανένα «φτιασίδωμα» καί καμιά ὑποκριτική προσπάθεια νά παρουσιάσει τό κάτι διαφορετικό πού θα τόν διέκρινε ἀπό τούς ἄλλους. Αὐτός ἦταν ὁ Ἀθανάσιος Γιέφτιτς! Ὁ μεγάλος Θεολόγος, ὁ χαρισματικός διδάσκαλος, ὁ ἡρωικός καί αὐθεντικός Ἐπίσκοπος, ὁ καλός καί γνήσιος Ποιμένας, ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀγάπης, τῆς προσφορᾶς καί τῆς θυσίας. Ἄς ἔχουμε τήν εὐχή του καί ἄς μᾶς ἐμπνέει διαχρονικά ἡ μορφή του!